

Gör Det Själv



SVÄRIGHETSGRAD:

Det är lite knepigare än medelsvårt, men om du är noggrann får du en fantastiskt fin paviljong.

TIDSÅTGÅNG:

C:a 80 tim (2 arbetsveckor).

PRISBILD:

Knappt 10 000 kr.

Paviljongen förlänger utesäsongen eftersom man kan sätta sig under tak där man skyddas mot dagg.

**Spara
minst
15 000 kr!**

Bygg en drömlig paviljong



Stabil och stadig.

Vi visar hur du skapar ett hållbart och rejält underlag till paviljongen.



Smart stolplösning.

Se hur de trekantiga stolparna och hammarbandet konstrueras.



Avancerad takkonstruktion

med avväxlingar. Det är normalt ett arbete för byggnadssnickare, men vi visar hur du kan klara av det.



Självhäftande takpapp

gör det lätt att få en hållbar beläggning på taket.



Gammaldags räcke

med klassiskt mönster ger stil åt paviljongen.

Denna åttkantiga paviljong är rena drömmen för alla som har en stor tomt. Paviljongen är dekorativ och fungerar som naturlig träffpunkt. Även om bygget inte är ett projekt för nybörjare kan du klara av det på egen hand – du ska bara följa våra utförliga steg för steg-anvisningar. Häng med här så får du se!

Paviljonger finns som färdiga byggsatser på vart och vartannat byggvaruhus, och det finns mängder av modeller på Internet. Men trots det stora utbudet hamnar priset på 25 000 kr eller mera, och trots det höga priset får du ingen garanti för att paviljongen är av bra kvalitet eller är lättbyggd.

Vi har därför valt att presentera en paviljong som du bygger av lösvirke, och vi kan garantera kvaliteten (så länge du följer materiallistan). Lustigt nog är det billigare att bygga av lösvirke, för priset för vår paviljong ligger runt 10 000 kr – trots att den är stabil, solid, hållbar och har ett elegant utseende.

Du behöver inte oroa dig för besvärliga beräkningar av vinklar. Glöm knepiga takkonstruktioner och var inte nervös för att stolparna som bär taket ska slå sig eller vrida sig. Vår paviljong håller och anvisningarna är lätta att förstå. Vår snickare säger att du behöver penna, smyginkel, vinkelmätare, vattenpass, såg och skruvdragare för att lyckas. Så sätt igång ...

Så här snickras paviljongen

Vår mycket solida paviljong byggs av lösvirke i endast ett par dimensioner. Det mesta virket är 45 x 95 mm regler. Se här hur delarna hänger ihop.

Mellan sparrarna J sitter tvärstag L. De förstärker taket och fungerar som stöd för sticksparrarna M.

Sticksparrarna M behövs eftersom avståndet mellan sparrarna J är för långt för takbeläggningen.

Hammarbandet har satts ihop av reglarna F och G, som limmats och skruvats ihop.

Golvbrädorna D skruvas fast med 5-6 mm inbördes avstånd med hjälp av små klossar.

De trekantiga hörnstolparna tillverkas av två regler E och en täcklist H.

Den enkla golvkonstruktionen består av en ram A med fyra regler B och C, som ligger på gjutna underlag.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material till botten

95 x 95 mm tryckimpregnerat trä:

- 8 syllar (A) à 122 cm

45 x 95 mm tryckimpregnerat trä:

- 2 golvreglar (B) à 300 cm
- 2 golvreglar (C) à 210 cm

28 x 120 mm tryckimpregnerat trä:

- 19 golvbrädor (D) à 300 cm

Dessutom:

- 4 st. 45 x 95 mm balkskor, 8 spikplåtar, 250 cm galv. hålbånd, takpapp, 5 x 35 mm beslagsskruvar, 5 x 70 mm och 5 x 100 mm rostfria skruvar, betong, stenplattor

Till stolpar och hammarband:

45 x 95 mm hyvlat trä:

- 16 lodräta stolpar (E) à 215 cm
- 8 hammarband (F) à 122 cm
- 8 hammarband (G) à 105,3 cm

22 x 145 mm hyvlat trä:

- 8 täcklistor (H) à 6 x 215 cm

Dessutom:

- 16 st. 60 x 70 mm vinkelbeslag, 5 x 35 mm beslagsskruvar, 5 x 70 mm skruvar, 5 x 100 mm skruvar

Till takkonstruktionen

45 x 95 mm hyvlat trä:

- 8 sparrar (J) à 210 cm
- 2 kryssdelar till topp (K) à 110 cm
- 8 tvärstag (L) à 70 cm
- 8 sticksparrar (M) à 110 cm

22 mm plywood:

- 1 rondell (N), diameter 70 cm

120 x 120 mm hyvlat trä:

- 1 kloss (Q), 30 cm

Modell:

- 1 bräda (P), 21 x 95 x 2100 mm (ej på bild)
- 1 spånskiva, 122 x 244 x 2,2 cm (ej på bild)

Dessutom:

- 16 vinkelbeslag, 5 x 35 mm beslagsskruvar, 5 x 100 mm skruvar, 5 x 120 mm skruvar



TIPS

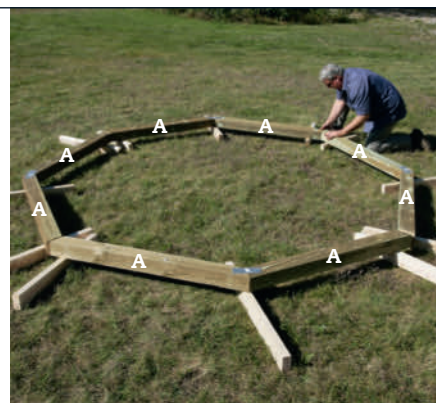
Gör en mall. När du ska tillverka många likadana delar är det en fördel att börja produktionen med att göra en av dem klar och justera den tills den passar. Därefter kan du använda den som mall för resten av delarna.

Botten snickras

Bottenkonstruktionen består av en ring av 8 rejäla regler av 95 x 95 mm tryckimpregnerat trä. De har geringssågats i kortändarna i 22,5 grader. Reglarna skruvas ihop med hjälp av spikbeslag (hålbånd) och beslagsskruvar och därefter läggs golvreglarna.

Den åttkantiga ramen vilar i varje hörn på en gjuten betongsockel och fästs på samtliga socklar med hålbånd, så att paviljongen inte blåser iväg om det plötsligt skulle storma.

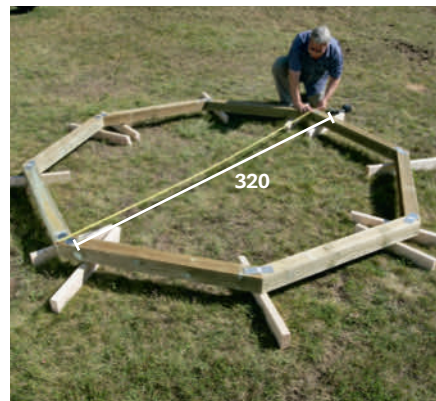
Du kan läsa om andra slags grunder till paviljonger på vår webbplats. Välkommen till www.gds.se



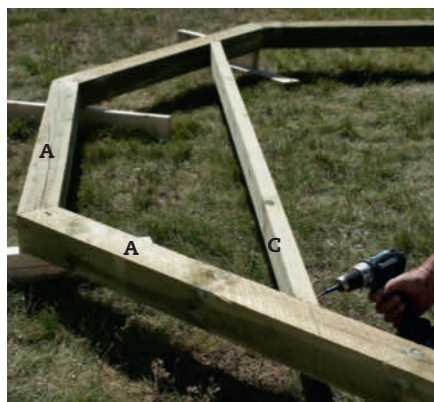
1 Börja med att lägga syllarna A på marken och palla upp dem så att de ligger så plant som möjligt innan du skruvar ihop dem.



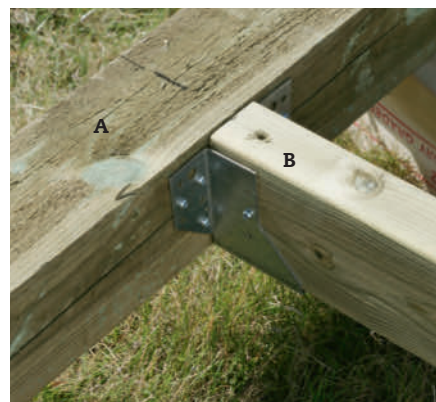
2 Pressa ihop delarna vid varje fog, och fixera dem med en bräda och ett par skruvtvingar. Spikplåten (hålbåndet) läggs mitt över skarven och fästs med beslagsskruvar, 5 x 35 mm. Dra också fast ett par 100 mm skruvar snett in från sidan.



3 Kolla att botten är åttkantig genom att mäta avståndet mellan de olika skarvarna. Det utvändiga måttet ska vara 320 cm. Vänd ramen med beslagen neråt och markera för golvreglarna med cirka 52 cm inbördes avstånd.



4 Skruva först fast de två yttre golvreglarna C på ramen. Markera vinkeln på dem innan de monteras och kapa ändarna. Fäst dem sedan med 5 x 100 mm skruvar snett in från sidan.



5 De två mittersta golvreglarna B sätts fast med hjälp av balkskor, som fästs på ramen med 5 x 35 mm beslagsskruvar. Var noga med att ovankanten ligger i nivå med ramens ovansida innan du skruvar.

Brädgolv

Paviljongens botten är robust och stabil, men den ska ändå förankras så att en stark vindstöt inte skadar den. Botten ska ligga en bit ovanför marken för att inte utsättas för så mycket fukt. Den läggs på betong med tjärpapp emellan.

När du har fäst regler på ramen är det dags att lägga ett golv. Till det kan du välja trätrall i standardutförande, men du kan lika gärna välja ett annat träslag – det bestämmer du själv. Trätrall är säkert billigast och även om den inte får markkontakt är det klokt med tryckt virke.

Lägg ramen där paviljongen ska stå och markera hörnen. Ta bort ramen och gjut åtta socklar på samma nivå.



1 Vid varje hörn gjuts en betongsockel och på den läggs en betongplatta. Var noga med att justera höjden på socklarna så att paviljongen inte står snett. Fäst ett hålbånd i betongen.



2 Lyft ramen på plats när betongen har härdat (det tar ett dygn). Kolla med vattenpass att ramen är vågrät. Om inte måste den justeras.



3 Hålbanden fästs på ramen med beslagsskruvar. Lägg märke till att betongsocklarna gör att ramen inte får markkontakt. Lägg tjärpapp mellan ramen och sockeln för att hindra fuktvandring.



4 Golvreglarna pallas upp på mitten med ett par gamla betongplattor. Här tvingades vi också använda en bräda D. Under brädan ligger tjärpapp. Brädan låses sedan med ett par skruvar i reglarna.



5 Lägg terrassbrädorna D och fäst dem med trallskruv eller rostfria skruvar. Det gör inget om de sticker utanför ramen. Du ska bara se till att få så litet spill som möjligt.

VIKTIGT

Undvik att virket vrider sig. Om du till en konstruktion ska använda 100 x 100 mm regler och träet absolut inte får vrida sig, ska du hellre limma och skruva ihop två regler på 45 x 95 mm. De ger en formstabil och hållbar lösning.

JURIDIK

Tänk på att skaffa bygglov. Paviljongen är 320 cm hög och kan därför inte uppföras som friggebod, vars höjdgräns är 300 cm. Kontakta därför kommunen i god tid. Undersök om du måste ha bygglov eller om det räcker med byggnmälan.



6 Rensåga längs ramen. Det gör du lättast med en cirkelsåg som styrs med sågskena. Prova dig fram var sågskenan ska ligga innan du sågar.



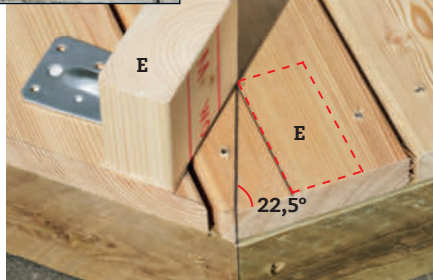
7 Nu är botten färdig. Grunden till den åttkantiga terrassen är lagd, och nu börjar ytterligare ett skojigt jobb – att skapa en takkonstruktion.

Lodräta stolpar

För att paviljongens tak ska ligga säkert förankrar vi det på ett antal rejäla stolpar. Eftersom byggnaden är åttkantig behöver vi åtta stolpar, och dem tillverkar vi av 45 x 95 mm regler. De ställs parvis så att de bildar ett V med spetsen in mot centrum av paviljongen. Det ger en styv konstruktion som kan bära hammarband och tak. Öppningen utåt täcks sedan med täcklister som geringssågas längs sidorna i 22,5 grader, så att de precis passar i öppningarna. Listerna fästs när vi målar.



Vid varje hörn markerar du en vinkel på 22,5 grader och drar ett 10–12 cm blyertsstreck.



1 Såga av två bitar av en regel E och ställ dem vid ett hörn, vinkelrätt mot kanten på ramen. Där den inre sidan av klossarna skär din linje ska hörnstolparna stå. Skruva fast vinkelbeslag som stolparna kan fästas med.



2 Fäst nu alla stolpar E parvis vid varje hörn med 60 x 70 mm vinkelbeslag och 5 x 35 mm beslagsskruvar. Skruva ihop stolparna hörn mot hörn med 3 skruvar på 5 x 70 mm – precis som vi gör på bilden. Då fixeras de effektivt.



När hörnstolparna reses börjar paviljongen ta form.

Hammarband

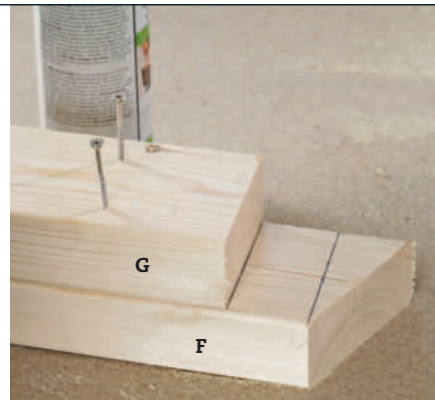
Nu har stolparna rests så det är dags att ordna ett underlag för taket. Därför för-
enar vi stolparna med ett hammarband.
Det gör vi av 45 x 95 mm regler, som
skruvas ihop parvis iför montering mel-
lan stolparna.

Den ena regeln ska ligga ovanpå
stolparna medan den andra ska passa
in mellan dem. De regler som ska ligga
ovanpå sågas 122 cm långa med 22,5 gra-
ders gering i båda ändarna. Alltså precis
som de regler vi använde till syllar i bot-
tenkonstruktionen.

De undre reglarna G är 105,3 cm men
kapade i rätt vinkel. Här visar vi hur du
fäster hammarbandet på stolparna.



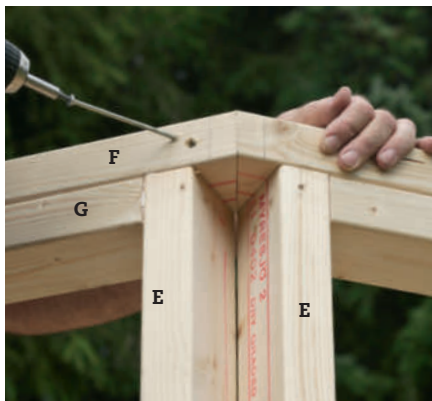
1 Kapa de övre reglarna F i 22,5 grader
i bägge ändarna. Om du sedan ställer
en regelbit på regeln så kan du markera
för längden på de korta reglarna G, som
ska sitta mellan stolparna. Här är längden
105,3 cm och det går åt åtta sådana bitar.



2 Sätt ihop de två reglarna till en
med vattenfast trälim och 5 x 70 mm
skruvar. Fixera först med en skruv i varje
ände och vänd reglarna så att du skruvar
från ovensidan, där man inte ser skruv-
huvu-dena när hammarbandet är på plats.



3 Lagg upp de åtta reglarna och
skruva fast dem på stolparna uppfifrån.
Har du varit noggrann vid mätningen och
med vinklarna så har du nu ett åttkantigt
hammarband. Stolparna ska stå lodrätt.



4 Skruva ihop reglarna med
varandra i hörnen. Det får skarvarna
att bli minimala eftersom skruvarna pressar
ihop delarna. Dra i två skruvar på 5 x 100 mm
från varje sida.



5 Såga bort spetsarna från varje
hörn. För att sparrarna senare ska
kunna ligga an mot hammarbandet måste
spetsarna sågas bort från hörnen.

Toppen

Det är mer eller mindre omöjligt att sätta
ihop åtta sparrar till en spets i taket på
ett hållbart sätt – om man inte är erfaren
byggare av kvarnar eller kyrkor.

Därför gäller det att hitta en smart
lösning. Och en sådan tycker vi att
detta är. Vi sågar till en kraftig rondell
och en åttkantig centrumkloss, som
alla sparrar ansluts till.



1 Såga ut en rund skiva N med 70
mm i diameter av 22 mm plywood,
och dela sedan upp den i åtta lika stora
bitar. Sparrarnas placering markeras från
centrum och ut till kanten på rondellen.

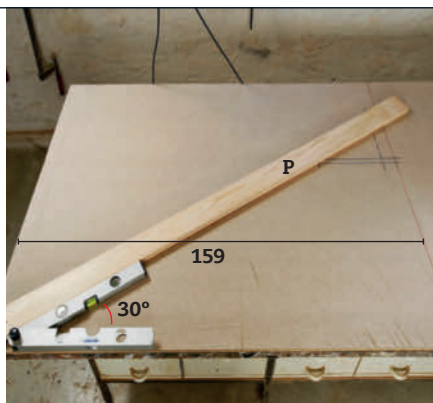


2 Såga bort hörnen från en 120 x
120 mm regel Q som är 30 cm lång.
Sätt ett märke 3,5 cm in från varje hörn och
såga av hörnen längs strecken. Då blir alla
kanterna 5 cm breda och det passar till
bredden på sparrarna (4,5 cm).

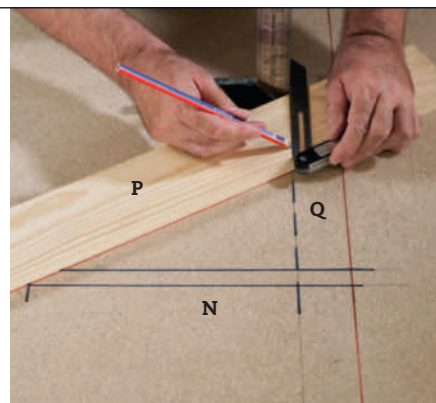
Sparrar

Basen i takkonstruktionen är sparrar och här sitter det en sparre vid varje tak-skarv och taket består av åtta delar. Här har vi åtta sparrar och de ska stå på högkant och sedan fästas på den åttkantiga klossen Q. För att hålla reda på inbördes avstånd mellan sparrarna har vi rondellen N, som sparrarna skruvas fast på. Det låter kanske invecklat, men följer du bilderna förstår du säkert hur det går till.

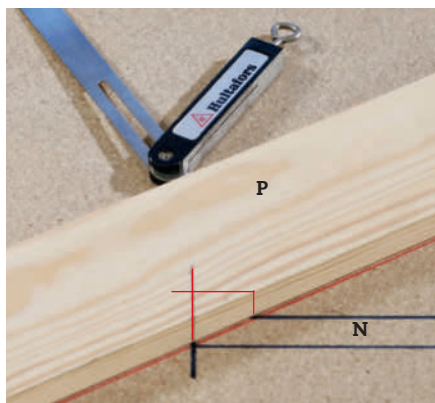
I stället för att krångla med steg och skruva högt under taket fäster vi fyra sparrar i rondellen och den åttkantiga stolpen – innan taket lyfts upp. Till det arbetet är det praktiskt med ett par starka medhjälpare för taket är tungt.



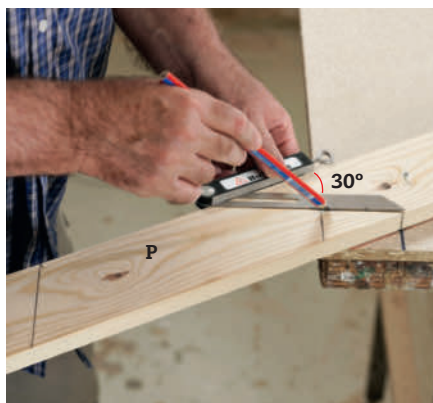
1 Börja med att göra en mall av en hel spånskiva. Sätt märken 159 cm in från ena kortsidan. Lagg sedan en bräda P från nedre hörnet i 30 graders vinkel in mot mitten och låt brädan sticka ut 30 cm.



2 Rita in klossen Q och rondellen N på din mall. Dra streck där brädan möter klossen. Lagg märke till hur brädan P ligger i förhållande till rondellen N (som på skivan ses från sidan).



3 Markera för ett urtag i brädan P där den möter rondellen N. Det kallas på fackspråk för ett hak, och det sågar du lätt ut med sticksåg.



4 Markera också för ett hak i sparren där den möter hammarbandet. Det blir längst ut i ena hörnet på din spånskivmall. Haket får inte vara större än 1/3 av sparrrens bredd.



Använd din mall för att överföra måtten till alla sparrar.

5 Kolla nu om din bräda P passar när du har sågat haken. Brädan fungerar här som mall för sparrarna. Om allt passar kan du nu såga hak (urtag) i sparrarna.



Rondellen har pallats upp. Nu ska de fyra första sparrarna pallas upp och fästas.

Montera sparrar

Nu kan du sätta ihop delar av taket genom att fästa de fyra första sparrarna på rondellen på marken.

Palla först upp rondellen så att du slipper böja dig så mycket. När du har fått fast de fyra första sparrarna lyfts de upp på hammarbandet.

När samtliga åtta sparrar är på plats och har fästs med skruvar och beslag upptäcker du att konstruktionen är synnerligen stabil och stadig. Trots styrkan förstärker vi taket med ett kryss av regler K under rondellen N.

De två delarna till krysset sätts ihop hack-i-hack i mitten.



1 Rondellen N med klossen Q pallas upp på en förnuftig arbetshöjd så att sparrarna J inte vilar på marken. Du kan ha nytta av en medhjälpare men du kan också fixera sparrarna på käppar, som du har knackat ner i marken, medan du skruvar.



2 Skruva fast sparrarna J precis mitt på klossen Q med två 5 x 120 mm skruvar. Lyft konstruktionen på plats och skruva fast alla sparrar på hammarbandet med ett vinkelbeslag på varje sida.

Tvärstag och stick

Innan vi kan lägga tak måste vi komplettera med ytterligare sparrar, och det beror på att avståndet mellan sparrarna är så stort. I stället för att sätta in nya lika stora sparrar fäster vi kortare bitar, s.k. sticksparrar M. De minskar avståndet mellan sparrarna till hälften.

För att kunna fästa sticksparrarna behöver vi tvärgående regler, som vi här kallar tvärstag. Dem placerar vi 105 cm från klossen i toppen. Vi spiller inte tid på att räkna ut vinklar och annat – vi kör den praktiska vägen genom att markera på plats. Precis som en riktig snickare.



1 Sätt ett tydligt märke 105 cm från klossen Q på samtliga sparrar J. Fäst en regel L med tvingar ovanpå sparrarna längs med märkena.



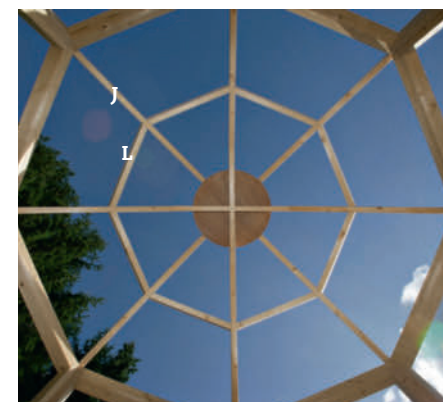
2 Markera för den minimala vinkeln, som sparren lutar i förhållande till regeln (tvärstaget). Det gör du genom att hålla en vinkel som på bilden och rita på utsidan av vinkeln. Gör likadant på den andra sidan av sparren.



3 Nu ska nästa vinkel markeras och det är på undersidan av tvärstaget L. Markera också i bägge ändarna. Kapa sedan en bit och kolla att den passar. Finjustera vinklarna om det behövs och såga till resten av tvärstaget.



4 Pressa tvärstagen L på plats och skruva fast dem med två 5 x 100 mm snedställda skruvar vid bägge kortändarna. **VIKTIGT!** Tvärstagens ovankant ska ligga plant med sparrarnas ovankant.



5 Visst är det snyggt?! Om du har följt våra anvisningar ser det ut så här när du tittar upp genom taket. Nu återstår bara att fästa sticksparrarna mellan hammarbandet och de nya tvärstagen.



3 Nu är det dags att fästa de fyra sista sparrarna J med två skruvar upptill och med vinkelbeslag på hammarbandet F. Sparrarnas ändar är lodräta eftersom de har kapats i 30 grader.



4 Gör ett kryss av två reglar som sätts ihop hack-i-hack. Du ska såga två exakt lika stora urtag, ett i varje regel. Men håll reda på vilken regel som ska ha urtaget nertill. Bredden är 45 mm och djupet är 47,5 mm (hälften av regelns tjocklek).



5 Reglarna K placeras exakt under fyra av sparrarna. De skruvas fast med två 5 x 100 mm skruvar i varje sparre och slutligen dras en skruv i underifrån genom rondellen och upp i klossen Q.

Nu kommer vi inte längre i dag och det ser ut att bli regn, så vi täcker över paviljongen, packar ihop verktygen och slutar för i dag.

Fortsättning ...

Häng med i nästa nummer för där avslutar vi det eleganta taket. Vi lägger ett underlag som förses med takpapp innan vi avslutar med ett räcke med ett gammaldags mönster.

